

Do Medvědína přišlo násilí
a jeho obyvatelé musí ukázat,
zač vlastně stojí.

Pokračování
románu
Medvědín

Fredrik Backman

MY PROTI VÁM

HOST

FREDRIK BACKMAN
MY PROTI VÁM

Fredrik Backman

MY PROTI VÁM

BRNO
2018

Vi mot er © Fredrik Backman, 2017
Published by agreement with Salomonsson Agency
Translation © Helena Matocha, 2018
Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2018
(elektronické vydání)
ISBN 978-80-7577-648-8 (Formát PDF)
ISBN 978-80-7577-649-5 (Formát ePub)
ISBN 978-80-7577-650-1 (Formát MobiPocket)

Nedě

Dodnes se na tebe snažím dělat dojem.

Jen abys věděla.

Bude to něčč vina

Viděli jste někdy padnout město? To naše padlo. Budeme tvrdit, že násilí přišlo do Medvědína až v létě, ale bude to lež, už tu bylo. Občas je totiž tak jednoduché přimět lidi, aby se nenáviděli, až je nepochopitelné, že to někdy jde i jinak.

Jsmo malé městečko v lesích, říká se, že silnice nevedou k nám, jen kolem nás. Když se místní ekonomika zhluboka nadechne, vždy dostane záchvat kašle a továrna každý rok škrtne pár pracovních míst, jako když malé dítě odkrajuje z dortu v lednici kousíček po kousíčku, pokaždé z jiné strany, protože si myslí, že takhle si nikdo ničeho nevšimne. Když na sebe položíte starý a nový plán města, vypadá to, že se obchodní třída a tenký proužek nazývaný „centrum“ zmenšují jako kus vepřového na rozpálené pánvi. Zbyl nám zimní stadion, o moc víc ne. Ale místní beztak říkávají: Co víc sakra potřebujeme?

Lidé, kteří tudy projíždějí, tvrdí, že Medvědín žije jen pro hokej, což asi téměř beze zbytku platí. Někdy prostě musíte pro něco žít, abyste přežili všechno ostatní. Nejsme pomatení ani hamižní, o Medvědínu můžete říct spoustu špatného, ale zdejší lidé jsou tvrdí a tvrdě pracují. A tak jsme vybudovali hokejový klub, který byl jako my, a mohli jsme na něj být pyšní, protože jsme nebyli jako vy. Když lidé z velkoměst tvrdili, že něco je moc těžké, jen jsme se pousmáli: „To má být těžké.“ Žít tady nebylo jednoduché, a proto jsme to zvládli my, ne vy. Ustáli jsme to, navzdory počasí. Jenže pak se cosi stalo a my jsme padli.

Ještě před tímhle příběhem se totiž odehrál jiný, za který poneseme věčnou vinu. I dobří lidé občas páchají strašné věci, pokud věří, že tím brání to, co milují. Jeden chlapec, hvězda našeho hokejového klubu, znásilnil dívku. A my jsme sešli z cesty. Město je součtem našich rozhodnutí, a když proti sobě stanula tvrzení dvou našich dětí, vybrali jsme si to jeho. Protože to bylo jednodušší. Protože pokud lhala dívka, mohly naše životy pokračovat jako dřív. Když jsme se dozvěděli pravdu, zhroutili jsme se a město s námi. Lehko se řekne, že jsme měli všechno udělat jinak, ale ty bys to možná taky neudělal. Kdyby ses bál, kdyby sis musel vybrat stranu, kdybys věděl, co budeš muset obětovat. Možná nejsi tak statečný, jak si myslíš. Možná se od nás nelišíš tolik, jak doufáš.

Tohle je příběh o tom, co se stalo poté, od léta do zimy. Bude pojednávat o Medvědině, o sousedním městě Hedu a o tom, jak rivalita mezi dvěma hokejovými kluby může vést k šílenému boji o peníze, moc a přežití. Bude to vyprávění o zimních stadionech a všech srdcích, která kolem nich tlučou, o lidech a sportu a o tom, jak se obojí občas vzájemně drží. O nás, o snílících a bojovnících. Někteří se zamilují, někteří klesnou na dno, prožijeme nejlepší i nejhorší dny svých životů. Město bude jásat, ale také hořet. A ozve se strašlivá rána.

Díky pár dívkám budeme hrdí, díky pár chlapcům budeme velcí. Mladíci oděni v různých barvách budou v tmavém lese zápasit na život a na smrt. Jisté auto se bude řídit nocí příliš rychle. Řekneme, že to byla dopravní nehoda, jenže ty se dějí náhodou a my budeme vědět, že téhle jsme mohli zabránit. Bude to něčí vina.

Zemrou naši milovaní. Pohrbíme své děti pod ty nejkrásnější stromy.

2 X

Jsou tři druhy lidí

Prásk-prásk-prásk-prásk-prásk.

Nejvyšším bodem Medvědína je kopec jižně od posledního domu. Z něj je vidět celá silnice vinoucí se od velkých vil na Vrchu kolem továrny a menších řadovek v centru až po nájemní činžáky v Dolině. Na tomhle kopci teď stojí dvě dívky a prohlízejí si své město. Maya a Ana. Brzy jim bude šestnáct a těžko říct, jestli se spřátelily navzdory, nebo díky tomu, jak moc se od sebe liší. Jedna miluje hudební nástroje, druhá střelné zbraně. Vzájemně opovrhují svým hudebním vkusem, což je opakovanou příčinou jejich hádek, skoro tak častou jako deset let trvající spor na téma domácích zvířat. Zrovna loni v zimě je učitelka vykázala z hodiny dějepisu, když Maya zašeptala: „Víš, kdo měl rád psy, Ano? Hitler!“ Načež Ana zahulákala: „A víš, kdo kočky? Josef Mengele!“

Ustavičně se pošouchují, ale nepřestávají se mít rády, už od dětství mívají dny, kdy se jim zdá, že stojí spolu proti celému světu. Po tom, co se Maye stalo na jaře, si tak připadají pořád.

Je začátek června, tři čtvrtiny roku je tohle místo zapouzdřené v zimě, avšak teď nastalo na pár kouzelných týdnů léto. Les kolem nich se opíjí slunečním svitem, stromy u jezera se šťastně pohupují, ale v očích dívek není vidět radost. Tohle roční období pro ně bývalo jedním dlouhým dobrodružstvím, žily venku a domů se vracívaly pozdě večer s roztrhaným oblečením, špinavými obličejí a dětstvím v očích. S tím je konec.

Ted' jsou dospělé. Některé dívky si dospělost nevyberou, je jim vnucena.

Prásk. Prásk. Prásk-prásk-prásk.

Před domem stojí matka. Nakládá do auta tašky svého dítěte, kolikrát tohle uděláte, než vyrostou? Kolik hraček posbíráte ze země, po kolika plyšácích pátráte v rojnici, když je čas jít spát, a kolik rukavic beznadějně ztratíte ve školce? Kolikrát si pomyslíte, že jestli příroda opravdu chtěla, aby se člověk rozmnožoval, měly už díky evoluci rodičům narůst na rukou obouvací lžíce, aby dosáhli pod všechny zatracené pohovky a lednice? Kolik hodin strávíme v předsíni čekáním na děti? Kolik vlasů nám z nich zešediví? Kolik životů věnujeme jejich jedinému? Kolik je toho potřeba, abychom byli dobří rodiče? Nijak zvlášť moc. Jenom všechno. Jenom úplně všechno.

Prásk. Prásk.

Na kopci se Ana obrátí ke kamarádce a zeptá se jí:

„Pamatuješ, když jsme byly malé? Jak sis pořád chtěla hrát, že máme děti?“

Maya kývne a nespustí přitom město z očí.

„Pořád chceš mít děti?“ pokračuje Ana.

Maya při odpovědi sotva otevře pusku.

„Nevím. A ty?“

Aně se zlehka zachvívají ramena, vztekem i smutkem.

„Možná až budu stará.“

„V kolika?“

„Tak ve třiceti.“

Maya pak dlouho mlčí a nakonec se zeptá:

„A chceš holky, nebo kluky?“

Ana odpoví, jako by nad tím uvažovala celý život:

„Kluky.“

„Proč?“

„Protože k těm je svět hnusnej jenom občas. Ale k nám skoro pořád.“

Prásk.

Matka zabouchne kufr auta a potlačí slzy, protože ví, že jestli jí ukápně jen jediná, tak ostatní už nezadrží. Ať je našim dětem, kolik chce, nikdy před nimi nechceme plakat. Udělali bychom pro ně cokoli a ony to nevědí, protože zatím nechápou rozsah toho, co je bezpodmínečné. Rodičovská láska je nesnesitelná, nedůstojná a nezodpovědná. Jsou tak malinkaté, když spí v postýlkách a my u nich sedíme a uvnitř jsme úplně napadrtí. Je to nekonečné období nezdarů a špatného svědomí, všude máme vyvěšené veselé obrázky, ale nikomu se nechlubíme prázdnými místy mezi fotkami v albu, kam ukládáme to všechno, co nás bolí. Tiché slzy ve zhasnutém pokoji. Nemůžeme spát hrůzou z toho, co všechno by se jim mohlo stát, co by mohly prožít, čeho všeho by se mohly stát obětí.

Matka obejde auto a otevře dveře. Od ostatních matek se nijak zvlášť neliší. Miluje, bojí se, hroutí se, stydí se, není dost dobrá. Když byly jejímu chlapečkovi tři roky, stejně jako ostatní rodiče seděla u jeho postýlky, koukala se, jak spí, a hrozila se, co strašného by se mu mohlo stát. Jen ji nikdy nenapadlo bát se opaku.

Prásk.

Svítá, město spí, hlavní silnice vedoucí z Medvědína je prázdná, ale pohledy obou dívek na kopci se na ni stejně upírají. Trpělivě čekají.

Maye už se o tom znásilnění nezdá. O tom, jak jí Kevin zakryl ústa rukou, jak na ni nalehl celou vahou a zadusil tak její křik, o jeho pokoji se spoustou hokejových pohárů na policích, o podlaze, na kterou jí spadl knoflíček. Už se jí zdá jen o běžecké stezce kolem Vrchu, odsud je taky vidět. Jak po ní Kevin běžel sám a ona vystoupila ze tmy s puškou v ruce. Jak mu ji přiložila

k hlavě a on se klepal, brečel a prosil o slitování. Ve snu ho každou noc zabíjí.

Prásk. Prásk.

Kolikrát asi matka rozhihňá své dítě? A kolikrát dítě rozesměje na celé kolo ji? Když nám prvně dojde, že se nás děti snaží rozesmát úmyslně, když objevíme jejich smysl pro humor, úplně to s námi zamává. Když žertují, učí se manipulovat s našimi city. Pokud nás milují, tak se brzy naučí i lhát, aby naše city šetřily, předstírají, že jsou šťastné. Rychle zjistí, co bychom si přáli. A my si můžeme namlouvat, že je známe, ale i ony mají vlastní alba a v mezerách mezi fotkami dospívají.

Kolikrát už tahle matka stála před domem u auta, dívala se na hodinky a netrpělivě volala syna jménem? Dneska volat nemusí. Zatímco balila, tiše proseděl několik hodin na sedadle spolujezdce. Jeho dřív tak vysportované tělo je po několika týdnech, kdy ho musela nutit do každého sousta, pohublé. Syn se z okénka dívá prázdným pohledem.

Co všechno dokáže matka synovi prominout? Jak to má předvídat? Žádný rodič nečeká, že z jeho chlapečka vyroste zločinec. Matka neví, jaké noční můry se mu zdají, ale ví, že se z nich budí s křikem. Už od toho rána, kdy ho našla na běžecké stezce, promrzlého a ztuhlého hrůzou. Byl počuraný a na tvářích mu ulpívaly zmrzlé slzy zoufalství.

Znásilnil dívku a nikdy mu to nedokázali. Vždycky se najdou lidé, kteří budou tvrdit, že mu to prošlo jen tak, že jeho rodina unikla trestu. Samozřejmě mají pravdu. Ale jeho matka nebude mít tenhle pocit nikdy.

Prásk. Prásk. Prásk.

Když se auto objeví na silnici, Maya ho z kopce sleduje a ví, že Kevin se sem už nikdy nevrátí. Že ho zlomila. Vždycky se najdou lidé, kteří budou tvrdit, že tím pádem vyhrála.

Ale ona tenhle pocit nebude mít nikdy.

Prásk. Prásk. Prásk. Prásk.

Rozsvítí se brzdová světla, matka se naposledy podívá do zpětného zrcátka na dům, jenž býval jejich domovem, i na schránku, kde ještě ulpívají pozůstatky lepidla po nápisu „Erdahlovi“, který písmenko po písmenku sloupali. Kevinův otec nakládá věci do druhého auta sám. Na té běžecké stezce stál vedle matky, viděl syna a jeho slzy na tričku a moč na kalhotách. Jejich život se roztrástil už dávno, ale matka spatřila jeho střepy teprve v tu chvíli. Když syna napůl nesla a napůl táhla sněhem domů, otec jí odmítl pomoci. Už jsou to dva měsíce, Kevin od té doby neopustil dům a jeho rodiče na sebe téměř nepromluvili. Muži definují sami sebe jednoznačněji než ženy, to život matku naučil, a její manžel i syn se definovali jen jedním slovem: vítěz. Kam její paměť sahá, vtloukal otec synovi do hlavy jedině: „Jsou jen tři druhy lidí. Vítězové, poražení a přihlížející.“

A teď? Když nejsou vítězové, tak co jsou? Matka pustí brzdu, vypne rádio, vyjede na silnici a zabočí. Syn sedí vedle ní. Otec nasedne do druhého auta a odjede opačným směrem. Rozvodové papíry leží v poště spolu s dopisem do školy, ve kterém informují ředitele, že otec se stěhuje do jiného města a matka se synem do zahraničí. Úplně dole je uvedeno matčino telefonní číslo, kdyby se ze školy chtěli na něco zeptat, ale nikdo jí nezavolá. Tohle město se bude ze všech sil snažit zapomenout, že k němu Erdahlovi někdy patřili.

Po čtyřech hodinách ticha, když už je auto tak daleko od Medvědína, že nikde není vidět les, Kevin zašeptá: „Myslíš, že se člověk může stát někým jiným?“

Matka zavrtí hlavou, rty má celé okousané, na chvíli pevně zavře oči, takže nevidí silnici před sebou. „Ne. Může se ale stát lepším.“ V tu chvíli jí Kevin roztřeseně stiskne ruku. A ona ji drží, jako by mu byly zase tři roky, jako by visel přes okraj útesu. Šeptne: „Nikdy ti to neprominu, Kevine. Ale taky tě nikdy neopustím.“

Prásk-prásk-prásk-prásk-prásk.

Přesně tak tohle město zní, všude. Ale to asi chápe jen ten, kdo tu bydlí.

Práskpráskprásk.

Na kopci stojí dvě dívky a auto sledují. Zanedlouho jim bude šestnáct. Jedna svírá v ruce kytaru, druhá pušku.

3

Jako chlap

Na vás, druhých lidech, je nejhorší, že jsme na vás závislí. Svým jednáním ovlivňujete naše životy. Nejenom vy, které si vybíráme, které máme rádi, ale i vy všichni ostatní: vy blbci. Vy, co před námi stojíte v každé frontě, co neumíte pořádně řídit, co sledujete hloupé seriály a v restauracích mluvíte moc nahlas a vaše děti ve školce každou zimu nakazí ty naše střevní chřipkou. A taky vy, co parkujete nakřivo, kradete nám práci a blbě hlasujete ve volbách. I vy ovlivňujete naše životy, každou vteřinu.

Páni, jak my vás za to nenávidíme.

Na baru v hospodě Kožich tiše sedí řada starců. Říká se, že je jim kolem sedmdesátky, ale klidně můžou být i dvakrát starší, je jich pět, ale mají minimálně osm názorů a říká se jim „pětka dědků“, při každém tréninku HC Medvědín stojí u mantinelů a hádají se a lžou, až se jim práší od úst. Pak jdou do Kožichu a pokračují v hádkách a lhaní tam. Čas od času se pobaví na účet libovolného člena pětky tak, že se mu pokusí nakukat, že u něj propukla stařecká demence: třeba si v noci prohazují čísla na domech, a když se opijí, tak si docela často navzájem schovávají klíče. Jednou odtlačili čtyři z nich pátému auto od domu a místo něj přivezli úplně stejné z půjčovny, jen aby se dotyčný ráno — když se mu nepovedlo odjet — vyděsil, že nastal čas najít si místo v ústavu.

Když jdou na zápas, vždycky platí penězi z monopolů, před několika lety skoro celou sezonu předstírali přesvědčení, že jsou na olympiádě v roce 1980, a pokaždé když potkali Petera Anderssona, sportovního ředitele HC Medvědin, mluvili s ním německy a oslovovali ho „Hansi Rampfe“. Sportovního ředitele to dohánělo k šílenství, což pětku dědků těšilo víc než vítězství náhlou smrtí. Lidé z města tvrdí, že je klidně možné, že dědci už opravdu senilní jsou, všichni do jednoho, jenže jak jim to sakra dokázat?

Ramona, majitelka Kožichu, staví na barový pult pět skleniček whisky. Tady znají jen jeden druh whisky, ale spoustu druhů smutku. Dědci provázeli HC Medvědin všemi ligami, byli u každého postupu i sestupu. Odjakživa. Tohle bude nejhorší den jejich života.

Telefon zazvoní, zrovna když Mira Anderssonová jede autem do práce. Z mnoha důvodů je ve stresu. Mobil jí spadne pod sedadlo a ona vychrlí tolik anatomicky přesných popisů tělesných orgánů, že by se zastyděl i opilý námořník, jak říkává její muž. Když nakonec telefon vyloví, potřebuje žena na druhém konci linky pár vteřin, aby se ze všech těch přídavných jmen vzpamatovala.

„Haló?“ zahuláká Mira.

„Dobrý den, promiňte, já volám ze společnosti S Express. Poslala jste nám mail s žádostí o cenovou nabídku...“ pronese žena velmi taktně.

„Z... jak že se jmenujete? S Express? Tak to ne, to bude omyl!“ konstatuje Mira.

„Jste si jistá? V podkladech vidím, že...“ pokračuje žena, jenže v tu chvíli telefon znovu upadne a Mira spontánně poreferuje o svém názoru na pohlavní ústrojí a mozkovou kapacitu inženýra, který vymyslel jeho design, a než se jí povede mobil zvednout, žena na druhém konci prokáže sama sobě laskavost a zavěsí.

Mira už o tom pak dál nepřemýšlí. Čeká, že jí zavolá manžel, který má dnes schůzku na okresním úřadě ohledně budoucnosti hokejového klubu, a nervozita z výsledků té schůzky s každou vteřinou roste a stahuje Miře žaludek jako provaz. Když odhodí telefon na sedadlo spolujezdce, na vteřinku na něm problikne fotka na pozadí — dcera Maya a syn Leo — a pak teprve displej zhasne.

Mira jede do práce. Kdyby zastavila a našla si na internetu společnost S Express, zjistila by, že je to stěhovací firma. Ve městech, kterým na hokejových klubech tolik nezáleží, by možná skutečnost, že si jménem Anderssonových někdo objednal stěhování, vypadalo jako neškodný žert, ale Medvědín k takovým městům nepatří. V tichém lese nemusíte křičet, abyste naháněli hrůzu.

Miře to samozřejmě brzy dojde, je chytrá a bydlí tady už dlouho. Medvědín je známý mnoha skvělými věcmi: jsou tu oslnivě krásné lesy, okolí je poslední výspa divočiny v zemi, v níž vládní politici chtějí, aby rostly jen velkoměstské regiony. Žijí tu laskaví, pokorní a pracovití lidé milující přírodu a sport, diváci plní tribuny bez ohledu na to, ve které soutěži jejich tým zrovna hraje, důchodci si před zápasem natírají obličej na zeleno. Zodpovědní lovci, schopní rybáři, lidé drsní jako les a tvrdí jako led, sousedé, kteří si v případech potřeby pomáhají. Život je tu občas těžký, ale v takových chvílích se tu každý jen pousměje a řekne: „Život má být těžký.“ Tímhle je Medvědín známý. Jenže... hm. Je známý i leccím jiným.

Před pár lety líčil jeden bývalý rozhodčí novinářům nejhorší momenty své kariéry. Na druhém, třetím a čtvrtém místě figurovaly zápasy z velkých měst, kde rozzuření fanoušci nespokojení s verdiktem házeli na led krabičky od žvýkácího tabáku, mince a golfové míčky. Ale první místo patřilo stísněné hale daleko v lesích, kde v poslední minutě píslk trestné střelení proti domácím. Když útočník proměnil a Medvědín prohrál, zašilhal rozhodčí k pověstné tribuně na stání patřící „Skupině“, partě mužů v černých bundách, kteří vždycky zpívají, až uši zaléhají, a řvou, až

mráz běhá po zádech. Jenže tentokrát hlas nezvýšili. Byli tiše jako pěna.

Jako první si nebezpečí uvědomil Miřin manžel Peter Andersson, sportovní ředitel HC Medvědí. Vřítíl se k technikům a těsně po závěrečném hvizdu nechal zhasnout všechna světla. Ve tmě pak ochranka vyvedla všechny rozhodčí a odvezla je pryč. Nikdo nemusel nikomu vysvětlovat, co by se stalo v opačném případě.

Proto tady i tiché výhrůžky naprosto stačí. Jeden telefonát stěhovákům a Mira už chápe, o co jde.

Schůzka na okresním úřadě ještě neskončila, ale pár lidí z Medvědí už zná výsledek.

Před budovou okresního úřadu vždycky vlají vlajky, jedna v národních barvách a druhá se znakem Medvědí, politici je vidí ze zasedací místnosti. Zbývá pár dní do letního slunovratu, Kevinova rodina opustila Medvědí před třemi týdny. Tím poněkud změnila příběh. Ne ten, který začíná, nýbrž ten, který se už odehrál. Ale zatím to ještě nedošlo všem.

Jeden z politiků si nervózně odkašle a statečně se pokusí zapnout si sako, ačkoli tahle možnost teoreticky připadala v úvahu naposledy před pěti štedrovečerními večery. Pak řekne:

„Je mi to líto, Petere. Rozhodli jsme se, že našemu regionu nejvíc prospěje, když budeme z veřejných prostředků financovat jen JEDEN hokejový klub. Ne dva. A my se zaměříme... na HC Hed. Pro všechny včetně tebe bude nejlepší se s tím prostě smířit. Vzhledem k... okolnostem.“

Peter Andersson, sportovní ředitel HC Medvědí, sedí na druhé straně stolu. Když mu dojde, že ho právě zradili, zatmí se mu před očima a sotva slyšitelným hlasem vykoktá:

„Ale... my budeme potřebovat pomoc pouhých pár měsíců, než najdeme víc sponzorů, okres by se musel jen zaručit za půjčku u banky...“

Odmílí se a okamžitě se zastydí za svou hloupost. Politici už s řediteli bank samozřejmě mluvili, vždyť jsou sousedé, hrají spolu golf, chodí spolu střílet losy, rozhodnutí padlo dávno předtím, než on vešel do téhle místnosti. Když ho sem zvali, zdůrazňovali především, že půjde o „neformální schůzku“. Nikdo z ní neseptá zápis. Židle v zasedací místnosti jsou extrémně úzké, aby ti nejmocnější zvládli sedět na několika najednou.

Peterovi pípne telefon, a když se na něj podívá, najde v něm mail o tom, že na svou funkci právě rezignoval generální ředitel HC Medvědn. Ten věděl, jak to tady proběhne, a už mu určitě nabídli místo v Hedu. Peter bude na tuhle ránu sám.

Politici se ošívají a Peter ví, co jim táhne hlavou. „Nezesměšňuj se. Neškemrej. Vezmi to jako chlap.“

Medvědn leží u velkého jezera, po jednom břehu se táhne úzká pláž. V téhle roční době ji okupuje místní mládež, je tak teplo, až skoro zapomenete, že zima v Medvědně trvá devět měsíců. Uprostřed vřavy plážových míčů a hormonů sedí i dvanáctiletý kluk se slunečními brýlemi. Jmenuje se Leo Andersson, loni to ještě věděl na pláži málokdo, ale teď to ví každý, pokukují po něm, jako by měl kolem pasu výbušninu. Leovu starší sestru Mayu před pár měsíci znásilnil Kevin, ale policie mu nic neprokázala, takže z toho vyvázl. Město se rozdělilo, většina se přiklonila ke Kevinovi a nenávisť se vystupňovala natolik, že se odsud dokonce pokusili Leovu rodinu vyštvať. Sestře někdo hodil do okna kámen s nápisem „KURVO“, ve škole ji šikanovali, byla svolána schůze na zimním stadionu a táta, sportovní ředitel HC Medvědn, málem dostal padáka.

Pak promluvil svědek, kluk stejně starý jako Maya, který byl v Kevinově domě, když ke znásilnění došlo, ale nebylo to k ničemu. Policie nic neudělala, město drželo zobák, dospělí Maye nepomohli. A pak se jednou v noci nedlouho poté něco stalo. Co přesně, to nikdo neví. Jen Kevin najednou přestal vycházet ven.

Začalo se šuškat, že se zbláznil, a jednoho rána před třemi týdny on i jeho rodiče z města odjeli.

Leo si myslel, že tím se všechno zlepší. Ale ono se to zhoršilo. Je mu dvanáct a během léta se naučí, že lidé si vždycky vyberou jednoduchou lež místo složité pravdy, protože lež má jednu podstatnou výhodu: pravda musí vyličit všechno tak, jak se to stalo, lež musí být jen snadno uvěřitelná.

Když na té jarní schůzi na zimním stadionu Leův táta nejtěsnějším rozdílem hlasů obhájil post sportovního ředitele, zařídil Kevinův otec okamžitý přestup svého syna z Medvědína do Hedu. A přesvědčil i trenéry, většinu sponzorů a v podstatě všechny lepší hráče z juniorského týmu, aby ho následovali. Když pak Kevinova rodina před třemi týdny z města odjela, všechno se sice obrátilo vzhůru nohama, ale paradoxně se tím nic nezměnilo.

Co si Leo vlastně myslel? Že v tu chvíli všichni uznají Kevinovu vinu a že se omluví? Že se sponzoři a hráči pokorně vrátí do Medvědína? To sotva, v tomhle městě není nikdo pokorný, a to z toho prostého důvodu, že jednou z nejhorších lidských vlastností je neochota přiznat chybu. A čím větší ta chyba je a čím větší má důsledky, tím víc hrdosti bychom ztratili, kdybychom couvli. Takže necouvne nikdo. A najednou si všichni mocní a bohatí z Medvědína vybrali jinou strategii: začali popírat, že by se kdy s Erdahlovými přátelili. Rozjela se šeptanda, nejdřív nejistá, ale pak čím dál hlasitější, že „ten kluk byl divnej odjakživa“ a „táta na něj moc tlačil, to viděl každý“. Postupně se z toho téměř nepozorovaně vyvinuly komentáře jako „oni nikdy nebyli, no... jedni z nás. Ten táta ani nebyl odsud, dyť se sem přistěhovali“.

V té době, kdy všichni přestoupili do Hedu, platilo, že Kevin byl „nařčen nespravedlivě“ a je obětí „honu na čarodějnice“, ale teď už se vypráví úplně jiná verze: že sponzoři a hráči neodešli do Hedu proto, aby Kevina následovali, ale naopak proto, aby se od něj co nejvíc „distancovali“. Jeho jméno v Hedu vymazali ze seznamu členů, ale v Medvědíně napsané zůstalo. Tak všichni získali pohodlný odstup jak od násilníka, tak od oběti, Kevinovi

HC Medvědín už neexistuje.

„Je to jen klub, jsou důležitější věci.“ To se snadno řekne, pokud si někdo myslí, že sport sestává jen z čísel. Jenže tak to není, a aby to člověk pochopil, musí si položit úplně jednoduchou otázku: Jak se cítí dítě, když hraje hokej? Odpověď vůbec není těžká. Už jste někdy byli zamilovaní? Tak takový je to pocit.

Po silnici kousek za Medvědínem běží zpocený šestnáctiletý kluk. Jmenuje se Amat. V autoservisu na kraji lesa pomáhá špinavý osmnáctiletý kluk tátovi nosit nářadí a skládat pneumatiky do komínků. Jmenuje se Bobo. Na terase v zahradě stojí čtyřapůlletá holčička a střílí puky do zdi domu. Jmenuje se Alicia.

Amat doufá, že jednoho dne bude v hokeji tak dobrý, aby se on i jeho matka odsud dostali. Pro něj je sport budoucnost. Bobo doufá jen v to, že prožije ještě jednu sezonu nezodpovědnosti a smíchu, protože ví, že pak už bude každý den vypadat jako všechny dny jeho táty. Pro Boba je sport poslední hra v životě.

A pro Alicii, holčičku, která střílí puky z terasy? Už jste někdy byli zamilovaní? To je pro ni sport.

Telefony vibrují. Město se zastavuje. Nic se nešíří tak rychle jako dobrá historka.

Amat, šestnáct let, se na silnici zastaví. Dlaněmi se opírá o kolena, tíha hrudního koše mu svírá srdce: prásk-prásk-prásk-prásk-prásk. Bobo, osmnáct let, najede do servisu s dalším autem a začne vyklepávat promáčklou karoserii: prásk-prásk-prásk. Alicia, čtyři a půl roku, stojí na terase v zahradě. Rukavice má moc velké a hokejku moc dlouhou, ale stejně vší silou pošle puk do zdi: prásk!

Vyrostli na malém městě ve velkých lesích, je tu spousta dospělých, co říkají, že práce je čím dál méně a sněhu čím dál víc, že

stromů přibývá a domů ubývá, že všechny přírodní zdroje jsou na venkově, ale všechny peníze končí v těch zatracených velkých městech. „Protože medvědi serou na mech a všichni ostatní serou na Medvědín.“ A to se pak děti snadno zamilují do hokeje, protože při hře na tohle všechno nestíhají myslet. To nejkrásnější, co nám sport může dát, je ztráta paměti.

Ale teď jim přijde esemeska. Amat se zastaví, Bobo položí kladivo a jen chvilku nato musí někdo čtyřapůlleté holčičce vysvětlit, co to znamená, když klub „ohlašuje konkurz“. A musí to podat tak, jako by prostě jen padlo jedno sportovní sdružení, i když sportovní sdružení vlastně nepadají. Ta jenom přestanou existovat. Padají lidé.

V Kožichu se říká, že dveře mají být zavřené, „aby mouchám nebyla zima“. A říkají se tu i další věci: „Jo, tak ty budeš mít názor na hokej? Dyť by sis nenašel díru do prdele ani s rukama v zadních kapsách!“ „Ty mi budeš vykládat něco o taktice? Dyť seš zmatenější než kráva na umělý trávě!“ „Že budeme mít příští sezonu lepší obránce? To je, jako bys mi pochcal nohu a tvrdil, že prší!“ Ale dneska se tu nikdo nehádá, všichni jsou zticha. Je to k nevydržení. Ramona všem dolije whisky, naposledy. Pětka dědků, sedmdesátníků nebo možná starších, si ťukne. Pět prázdných skleniček tvrdě dopadne na barový pult. Prásk. Prásk. Prásk. Prásk. Prásk. Dědci vstanou a odejdou, každý svou cestou. Zavolají si zítra? A proč by měli? O čem by se bez hokeje dohadovali?

Na malém městě se o spoustě věcí nemluví, ale když je vám dvánáct, neexistují pro vás žádná tajemství, protože umíte hledat na internetu. Leo si všechno přečetl. Navzdory teplu má teď na sobě tričko s dlouhým rukávem. Tvrdí, že se spálil na sluníčku, ale ve skutečnosti nechce, aby někdo viděl ty škrábance. Po nocích se

neustále musí drbat, nenávist jako by ho svrběla pod kůží. Nikdy se nepral, ani na hokeji, říkal si, že je možná po tátovi a prostě nemá sklony k násilí. Ale teď by chtěl, aby se s ním někdo pustil do hádky, zaútočil na něj, zkrátka mu dal záminku pro to, aby popadl nejbližší těžký předmět a rozmlátil dotyčnému obličej.

„Sourozenci si mají pomáhat“, to vám jako děti všichni pořád opakují. „Nehádejte se! Neperte se! Sourozenci si mají pomáhat!“ Leo a Maya měli staršího bratra, ten by je byl možná ochránil. Jmenoval se Isak a zemřel ještě před Leovým narozením na nemoc, kvůli jejíž existenci Leo odmítá uvěřit v Boha. Leovi ani nedocházelo, že Isak byl skutečný člověk, dokud v sedmi letech nenašel album s fotkami rodičů a bratra. Byli na nich celí rozesmátí. Pevně se objímali a bezvýhradně se milovali. Toho dne Isak, aniž by sám byl naživu, naučil Lea o životě strašně moc. Naučil ho, že láska nestačí. V sedmi letech, a vlastně v jakémkoli věku, je to strašlivé poznání.

Teď je Leovi dvanáct a snaží se chovat jako chlap. Ať už to znamená cokoli. Snaží se přestat se v noci donekonečna škrábat, snaží se plakat tiše, pevně schoulený pod peřinou, snaží se nenávidět, aniž to na něm někdo uvidí nebo pozná. Snaží se zničit tu myšlenku, která mu neustále pulzuje ve spáncích. Sourozenci si mají pomáhat a on svou sestru neochránil.

Neochránil sestru neochránil sestru neochránil sestru.

Dnes v noci se škrábal na břicho a hrudníku tak dlouho, až se mu udělala otevřená rána, ze které pomalu prýštila krev. Ráno se na sebe díval do zrcadla a napadlo ho, že ten šrám vypadá jako doutnák vedoucí k srdci. Pomyslel si, jestlipak ten doutnák někde uvnitř hoří. A jak je asi ještě dlouhý.

S ženskými jsou vždycky problémy

Starší generace přezdívaly Medvědínu a Hedu „Medvěd“ a „Bejk“, zvlášť při hokejových zápasech. Ale to už je spousta let a nikdo neví, jestli měl Hed tou dobou na dresech býka, nebo jestli si ho zvolil právě podle téhle přezdívky. Kolem Hedu se tehdy pásla spousta dobytka, město leží v otevřenější krajině, takže když se do zdejší oblasti začala šířit průmyslová výroba, bylo jednodušší postavit továrny tam. Lidé z Medvědína byli známí jako pracanti, ale lesy tady byly hustší, a tak peníze končily v sousedním městě o kousek jižněji. Starší generace mluvily obrazně o tom, jak se Medvěd a Bejk perou a udržují mezi sebou jakous takous rovnováhu, aby se veškerá moc nepřevážila na jednu stranu. Tehdy, když práce a zdroje ještě stačily pro obě města, to možná bylo jiné. Nyní je to složitější, protože myslet si, že násilí přináší rovnováhu, je iluze.

Násilí nemáme nikdy pod kontrolou. Jenom si to přejeme.

Maya je u Any. Zbývá jim posledních pár minut klidu, než dostanou onu esemesku, poslední okamžiky mezidobí po Kevinově odjezdu a před opětovným vypuknutím pekla. Za uplynulé tři týdny jako by lidé na Mayinu existenci skoro zapomněli. Bylo to úžasné. Brzy tomu bude konec.

Ana zkontroluje, že skříň na zbraně je zamčená, pak si donese klíč a ověří, že pušky uvnitř nejsou nabité. Zalže Maye, že je chce „vyčistit“, ale Maya ví, že tohle Ana dělá jen v době, kdy její otec pije. Jestliže alkoholismus překročí u myslivce únosné meze, projevuje se to tak, že občas zapomene skříň na zbraně zamknout nebo do ní dá nabitou pušku. Stalo se to sice jen jednou, když byla Ana malá, těsně potom, co se od nich odstěhovala matka, ale Ana se od té doby nepřestala bát.

Maya leží na zemi, na břicho má kytaru a dělá, že jí to nedochází. Ana nese břímě alkoholikova dítěte a to je osamělá bitva.

„Poslyš, ty blbko,“ řekne nakonec Ana.

„Co chceš, ty kravko?“ ušklíbne se Maya.

„Zahraj mi něco,“ vybídne ji Ana.

„Ty mi nebudeš rozkazovat, nejsem tvůj hudební otrok,“ zaculí se Maya.

Ana se usměje. Přátelství jako to jejich se nedá vypěstovat, to roste samo od sebe.

„Prosím.“

„Se nauč hrát sama, ty kačeno líná.“

„Nemusím, ty mrcho, já mám náhodou pušku. Hraj, nebo začnu střílet!“

Maya se dá do smíchu. Na začátku léta si slíbily, že je zdejší chlapi nepřipraví o smích.

„Ale nic depresivního!“ dodá Ana.

„Ticho buď! Jestli chceš to svoje nablblý tuc tuc, tak si dones počítač,“ řekne Maya.

Ana obrátí oči v sloup.

„Heleď, já mám fakt ZBRAŇ! Jestli si z tý tvý feťácký muziky prostřelím lebku, tak to bude tvoje vina!“

Obě se rozchechtají. A pak Maya hraje nejveselejší písničky, jaké zná. Aně nijak zvlášť veselé nepřipadají, ale letos v létě si nevybírá.

Nato je přeruší dvojí pípnutí telefonu. A další. A ještě jedno.

Dělat sportovního ředitele hokejového klubu není práce na jeden plný úvazek. Ale na tři. Když už Peterova manželka Mira občas nedovede skrýt zlost, říkává: „Ty ses oženil dvakrát. Jednou s hokejem a jednou se mnou.“ Už nedodává, že každé druhé manželství končí rozvodem, to není potřeba.

Politici v zasedací místnosti budou později schůzku bagatelizovat a tvrdit, že „jde jen o sport“. Největší lež, kterou si kdy Peter namlouval, zněla, že hokej a politika spolu nesouvisejí. Souvisejí spolu vždycky. Když vám politici nadržují, říká se tomu „spolupráce“, a když nadržují jiným, říká se tomu „korupce“. Peter se podívá z okna. Před okresním úřadem vlají vlajky, aby ti darebáci uvnitř vždycky věděli, odkud vítr vane.

„Okres rozhodl... my jsme rozhodli... že se budeme ucházet o mistrovství světa v lyžování. Medvědín a Hed společně,“ informuje ho jeden politik.

Snaží se tvářit autoritativně, ale to jde docela těžko, když z kapsy saka loví drobky muffinu, které se mu tam zakutálely z koutku úst. Všichni vědí, že tenhle člověk se roky snaží sehnat finance na výstavbu hotelu s konferenčními sály a takové mistrovství by pro něj představovalo šanci. A švagr tohoto politika čirou náhodou pracuje v lyžařském svazu a jeho manželka zase vlastní firmu pořádající lovecké zájezdy a „kurzy přežití v lese“ pro bohaté podnikatele z velkoměst, kteří zcela očividně nepřežijí bez minibaru a lázeňských procedur. Další politik ještě doplní:

„Musíme myslet na image obce, Petere. Daňoví poplatníci jsou znepokojení. Všechna ta negativní pozornost médií vyvolala pocit ztráty bezpečí...“

Říká to, jako by problémem byla ztráta bezpečí. Ne jako by problémem byl PROBLÉM. Pak nalije Peterovi kávu, jiný chlap by možná hodil hrnkem o zeď, ale Peter nemá sklony k násilí. Nikdy se nepral ani jako hráč na ledě. Tihle pánové jím za to tajně pohrdají a v poslední době to skrývají čím dál hůř.

Vědí, že Peterovou slabinou je loajalita, Peter má pocit, že městu něco dluží. Zdejší hokej mu dal všechno a umí mu to připomínat. Na zdi šatny na stadionu je napsáno: „Komu je hodně dáno, od toho se hodně očekává.“

Jiný politik, který si zakládá na tom, že „nazývá věci pravými jmény“, řekne:

„Medvědín nemá juniorský tým a sotva má áčko! Všichni nejlepší hráči a sponzoři už od vás odešli do Hedu. Musíme myslet na daňové poplatníky!“

Před rokem se novináři stejného politika ptali na ožehavou otázku financování nového drahého zimního stadionu. Tehdy jim s naprostou jistotou odpověděl: „Víte, co chtějí daňoví poplatníci z Medvědína? Chodit na hokej!“ Snadno se na ně svede jakýkoli názor, na daňové poplatníky.

Stejně peníze skončí ve stejných kapsách, jen Medvědín se vymění za Hed. Peter by chtěl protestovat, ale nemůže. S okresním financováním sportu se odjakživa čachrovalo, nejen v podobě čistokrevných „dotací“, ale i skrytých „půjček“ a „subvencí“. Jako tehdy, když si okres „pronajal“ parkoviště před halou, i když mu ten pozemek patřil. Jindy zase okres zaplatil „nájem za bruslení pro veřejnost“, přičemž „veřejnost“ zřejmě nesmírně toužila bruslit každou středu od dvou do pěti v noci. Jeden člen představenstva klubu kdysi zároveň seděl v okresní správě budov a ta tehdy zakoupila drahé „sponzorské balíčky“ na zápasy, které se nikdy neodehrály. Peter to věděl. Vedení klubu bylo odjakživa prolezlé korupcí, Peter proti tomu ze začátku protestoval, ale postupně musel přijmout, že taková jsou „pravidla hry“. Sport na malém městě nepřežije bez veřejné podpory. A on teď nemůže začít vykřikovat cosi o „čachrech“, protože politici přesně vědí, co ví on.

Takže mu popraví klub. A jen si chtějí být jistí, že on bude držet hubu.

Vysportovaní osmnáctiletí kluci mají na červených kšiltovkách obrázek býka řítícího se vpřed. Na pláži zabírají čím dál víc místa, rozpínají se a zkoušejí, jestli se je někdo pokusí zastavit. Leo je bezmocně nenávidí.

Když Kevin odjel z města, příběh se změnil, ale jeho bývalí kamarádi si na novou pravdu rychle zvykli. Potřebovali prostě jen nového vůdce. Vytouženou verzi jim tehdy poskytl William Lyt, hráč z prvního útoku, a navíc bývalý Kevinův soused. Slyšel, jak rodiče celé měsíce papouškují u kuchyňského stolu to samé: „To my jsme oběti, nám ukradli vítězství ve finále. Kdyby Kevin hrál, tak bysme zvítězili! Ale Peter Andersson to zpolitizoval! A pak se pokusil svést na NÁS, že ten psychopat znásilnil tu kurvu, i když my jsme neprovedli vůbec NIC! A víte proč? Protože Peter Andersson nás odjakživa nenávidí. Všichni ho poslouchají jen proto, že bejval profík v NHL, jako by tím pádem byl vůči nám morálně nadřazenější, ale myslíte si, že by zabránil Kevinovi hrát finále, kdyby nešlo o jeho dceru? Myslíte si, že kdyby ten kluk znásilnil nějakou holku od nás, tak by na něj Peter taky poštlal poldy v den finále? Peter je pokrytec! Kevin byl jenom záminka, Peter nikdy nechtěl brát do klubu kluky z Vrchu, a víte proč? Protože některý z nás se čistou náhodou narodili do bohatejších rodin, takže pro Peterův dobročinnější komplex nejsme dost vhodný!“

William slova rodičů opakuje. Každíčkou sezonu jeho matka Maggan Lytová zuří, že Peter si za hlavní tváře klubu vybírá kluky z chudých čtvrtí, ale když pak má dojít na placení účtů, musejí sáhnout do peněženky rodiče z Vrchu. „Kdy už lidi přestane bavit platit ty Anderssonovy sociální experimenty?“ šlela, když se na jaře dozvěděla, že klub zakládá tým pro dívky ve věku čtyř až pěti let.

„Chtěj holčíčí klub!“ huláká teď William na pláži.

A jeho výroky fungují, protože jsou lehce srozumitelné. Všichni z týmu se po Kevinově činu cítí napadení a zneuznaní. Takže je jediné dobře, jestli je Peter Andersson nenávidí, protože oplácet mu nenávisť jde lépe, když si myslíte, že on si začal.

Peter se rozhlédne kolem stolu. Očekává se od něj, že to vezme „jako chlap“, jenže Peter už neví, za jakého chlapa ho politici považují: za kluka odchovaného medvědínským hokejem? Ze kterého se stal kapitán a před dvaceti lety dovedl skomírající venkovský tým až na druhé místo? Nebo za profíka z NHL, na nějž to dotáhl pak? Než ho přesvědčili, aby se vrátil a stal se sportovním ředitelem klubu, co se mezitím propadl všemi divizemi a v němž se mu nakonec navzdory očekávání povedlo postavit nejlepší juniorský tým v zemi, takže z malého klubu udělal zase velikána. Je ještě některým z těchhle chlapů?

Nebo už je jenom otec? Jemuž znásilnili dceru. A on s ní ten den v březnu jel na policii. Potom z parkoviště sledoval, jak největší hvězdu juniorů vytáhli z autobusu, který mířil na jejich životní zápas. Peter ví, co si tihle chlapi myslí, co si myslí všichni chlapi na světě: „Být to moje dcera, tak toho, kdo jí to udělal, zabiju.“ A neuplyne noc, kdy by si Peter nepřál, aby byl taky jedním z nich. Aby v sobě to násilí měl. Místo toho ale uchopí hrnek s kávou. Protože chlapství je těžká věc, a to v jakémkoli věku.

Jiný politik mu tónem na pomezí soucitu a pohrdání řekne: „Teď musíte být týmový hráč, Petere. Musíme převzít zodpovědnost za VŠECHNY obyvatele. Naše dobrá pověst je naprosto zásadní, chceme-li získat mistrovství světa v lyžování. V Hedu postavíme nový zimní stadion a taky tam založíme hokejové gymnázium...“

Zbytek už Peter poslouchat nemusí, zná jejich vizi budoucnosti, byl u toho, když ji tvořili. Nejdřív nový stadion a gymnázium, pak nákupní centrum a lepší spojení s dálnicí. Hotel s konferenčními místnostmi a lyžařské mistrovství, které bude v televizi. A pak, kdo ví? Možná letiště? Sport je sportem jen do té doby, než na něm může vydělat někdo, kdo na sport kašle, to se z něj pak stane byznys. Hokejový klub by zachránil celý okres, a to pořád ještě může. Jen ne ten Peterův.

A zase jiný muž, který je zjevně už nejméně dvě hodiny duchem na dovolené, rozhodí rukama a prohlásí:

„No ale samozřejmě je to politováníhodná... situace. S tou vaší dcerou.“

Tak jí říkají: vaše dcera. Nikdy ne Maya, její jméno nepoužívají. Protože tím naznačují, co si všichni myslí: kdyby šlo o dceru někoho jiného, nechal by Peter Kevina hrát finále? Politici tomu říkají „situace“, ale jejich najatí PR konzultanti upřednostňují označení „skandál“. Jako by problémem nebylo, že někdo znásilnil holku, ale že se to dostalo na veřejnost. Konzultanti politikům vysvětlili, že existují i jiná města, která „postihl stejný skandál s negativním dopadem na image“. Ale to se tady nestane. A nejednodušší způsob, jak skandál pohřbít, je pohřbít HC Medvědín.

Pak budou všichni moc pyšně poukazovat na „program opatření“ a ohánět se tím, že vybudují lepší klub v Hedu, klub s „vyšším morálním kreditem a smyslem pro zodpovědnost“, a nikdo se nebude muset zodpovídat z toho, že ho budují stejní lidé jako předtím.

„Jen si vezměte všechny ty zatracené novináře, co nám v jednom kuse volají, Petere. Lidi jsou nervózní. Okres musí otočit list!“

Jako by Peterově rodině novináři nevolali. Ani on, ani Maya jim to neberou. Oba udělali všechno správně, drželi hubu, ale to je jedno. Protože ji drželi málo.

Zatímco osmnáctiletý William Lyt přes léto stmeluje hedský tým nenávisť vůči Peteru Anderssonovi, na druhé straně městečka se vedou jiné rozhovory. Williamův otec sedí v představenstvu golfového klubu, hraje golf s bankéři a politiky a je oblíbený nejen proto, že zná bohaté lidi, ale také proto, že „nazývá věci pravými jmény“. Pro kandidaturu na mistrovství světa v lyžování potřeboval okres podporu soukromého sektoru, a tak si soukromý sektor stanovil tvrdou podmínku: jeden hokejový klub, ne dva.

Podnikatelé tomu říkají „zodpovědné hospodaření“. S důrazem na slovo „zodpovědné“.

A tak teď na pláži pár dní před letním slunovratem všem dětem současně zavibrují telefony. Nejprve pláž ztichne, načež skupinka vysportovaných osmnáctiletých mladíků propukne v ryčný škodolibý smích. Nejvíce se směje William Lyt. Vyleze na strom a pověsí na něj dvě rudé vlajky HC Hed, které na pozadí zelených listů, barvy Medvědína, vypadají jako dvě krvácející rány.

Jeho spoluhráči se pod stromem shluknou do půlkruhu a čekají na rvačku. Jenže jsou velcí a silní a všichni ostatní tu s nimi chodí na stejnou školu, takže si na ně nikdo netroufne. Po tomhle pláž patří Lytovi. Rozdělí se tak, jak se dělí celý svět: na ty, co jsou slyšet, a na ty, co nejsou.

A děti, které se na ty kluky dívají a nenávidí je, a přitom s tím nemůžou nic dělat, děti, které mají rády HC Medvědína, ale nemají dost síly na to, aby se pustily do Williamovy party, musejí svůj vztek obrátit proti někomu jinému. Někomu slabšímu.

Maya a Ana si přečtou pár prvních anonymních esemesek a pak si vypnou telefony. „Je to tvoje vina“. „Jestli klub skončí, tak chcípneš, děvko!“ „Odkrouhneme i tvýho fotra!“ Ana s Mayou vědí, co se teď stane, na koho dopadne všechna nenávisť a výhrůžky. Někteří si budou myslet, že zánik HC Medvědína je Mayina vina, protože „měla držet hubu“, jiní si budou škodolibě vykládat, že „tohle se prolhanejme kurvám prostě stává“.

Maya běží na záchod a zvrací. Ana sedí v chodbě přede dveřmi. Někte četla, že podpůrné skupiny pro oběti znásilnění si říkají „přeživší“. Přežívají totiž každý den to, co se jim stalo, a mají to zas a znovu před očima. Anu by zajímalo, jestli existuje souhrnný název pro všechny ostatní: ty, co to dopustili. Lidé jsou neustále připravení rozdupat si navzájem životy jen proto, aby nemuseli přiznat, že i oni nesou část kolektivní viny za jednání jednoho

kluka. Je lehčí to popřít a sám sobě tvrdit, že šlo o „ojedinělý incident“. Ana často sní o tom, že Kevina zabije za to, co její nejlepší kamarádce udělal, ale ze všeho nejčastěji si představuje, že zničí celé město za to, čemu Mayu vystavuje teď.

Blbci nebudou říkat, že HC Medvědín zničil Kevin, ale že ho zničil „skandál“. Protože pro ně skutečný problém nepředstavuje to, že Kevin znásilnil Mayu, ale že se Maya nechala znásilnit. Kdyby neexistovala, tak by se to nestalo. V mužském pojetí světa jsou s ženskými vždycky problémy.

Maya s Anou si zabalí batohy a jdou do lesa, ani nevědí kam přesně. Protože všude to bude lepší než tady. Ana si nevezme pušku. Bude toho litovat.

Leo vyhlíží tmu. Schovává se na kraji lesa a čeká, až na pláži nikdo nebude. Pak se přikrade zpátky k jezeru, vyšplhá na strom a zapálí rudé vlajky. Plameny polykají písmena, logo HC Hed mizí, Leo si to natáčí na mobil. Pak video anonymně pověsí na internet, ví, že ho tam najde celá škola.

Lidé budou tvrdit, že násilí přišlo do Medvědína až v létě, ale bude to lež, už tu bylo. Protože všichni jsme závislí na ostatních lidech a vzájemně si to nedokážeme prominout.

5

Lidi dělá stovka věcí

Lesem kráčí mladík od pasu nahoru nahý, na zádech batoh, na paži vytetovaného medvěda. V kanceláři sedí dobře oblečená právnička, na stole má fotku své rodiny a právě jí zavolala další stěhovací firma a ona neví proč. Ve stejnou chvíli přijíždí po silnici cizí džíp a v palubní přihrádce mu leží seznam jmen.

Mobily vibrují. Peter Andersson ještě ani neodešel ze schůzky na okresním úřadě, ale politici už vypustili informaci o tom, že HC Medvědin ohlásí konkurz. Tohle se naučili od draze placených PR konzultantů: že je potřeba „mít story pod kontrolou“.

Mladík v lese, právnička v kanceláři a kdosi přesporní v džípu zvednou telefony. Zpráva zasáhne všechny.

Lidi dělá stovka věcí, ale oči druhých často vidí jen jednu jedinou. Mira Anderssonová je vzdělaná právnička se dvěma vysokoškolskými tituly ze dvou zemí, ale v Medvědině vždycky bude jen a pouze „manželka Petera Anderssona“. Mívá dny, kdy jí hrozně vadí, že jí to tak vadí. Že jí nestačí být prostě blízkou osobou někoho jiného.

Mira obědvá u psacího stolu v obležení růžových nalepovacích papírků, ty jsou na pracovní úkoly, a žlutých nalepovacích papírků, ty jsou na nákupy a pochůzky pro různé členy rodiny. Vedle počítače má fotku Lea a Mayi. Když se jim podívá do očí, zahryzne se do ní špatné svědomí tak bolestivě, že by ji

to dokázalo zničit, kdyby ji nevysvobodil klapot podpatků na chodbě.

Mira se téměř usměje navzdory tomuhle strašnému létu, protože ví, která kolegyně se k ní za chvíli vřítí. Zaprvé je to jediná další workoholička, co je těsně před slunovratem ještě v práci, a zadruhé tahle kolegyně nikdy normálně neotevívá dveře, ty se jí pokaždé spíš samy klidí z cesty. Měří skoro metr devadesát a je tak hlučná, jako by totéž měřila i na šířku. Mira nezná nikoho, kdo umí hůř prohrávat, a když si někdo stěžuje na práci, kolegyně na něj jen zavrčí: „Drž hubu a fakturuj!“ Ze zvyku začne i teď mluvit uprostřed věty, jako by si Mira sama mohla za to, že propásla začátek:

„...a ta pizzerie má prostě ZAVŘENO, Miro! Prej ‚Zavřeno z důvodu DOVOLENÉ‘. No chápeš to? Co je to za lidi, který si vezmou dovolenou, když mají PIZZERII? To by se mělo považovat za klíčovou infrastrukturu... něco jako nemocnice... hasiči... a obchody s botama! A kromě toho jsem se chtěla vyspat s jejich pokladním, s takovým tím smutným, smutný jsou v posteli nejlepší! Co to jíš? Zbylo ti něco?“

Mira si povzdechne, jako by se právě chystala sfouknout svíčku na posledním narozeninovém dortu v životě. Podá kolegyni plastovou krabičku s jídlem. Kolegyně vydá dáivý zvuk.

„Chovej se normálně,“ řekne Mira.

„Co to má BEJT?“ zavyje kolegyně.

Mira se rozesměje. Neměla to v úmyslu, což je skvělé, chvilka normálnosti. Kolegyně má stravovací návyky jako puberták ve vývinu, nikdy se neptá „co mi bude chutnat?“, ale vždycky „čeho bude nejvíc?“. Jídelní lístky čte jako vyhlášení války. Mira ji pobídne mávnutím vidličky:

„Tomu se říká ‚salát‘, abys věděla. To máš jako maso, ale nemusíš kvůli tomu zabíjet. Na, ochutnej!“

Kolegyně couvne.

„Nikdy, smrdí to, jako kdybys to vytáhla mrtvole z prdele.“

„PŘESTAŇ!“ vyhrkne Mira znechuceně.

„Co je?“ podiví se kolegyně.

„Chováš se jak usmrkanec!“ zaječí Mira.

„Sama seš usmrkanec! Drž hubu a něco vyfakturuj!“ zavrčí kolegyně a žuchne na židli, jako by na ni spadla ze střechy.

Mira se chystá něco říct, ale přeruší ji telefon; nejdřív si myslí, že je to Peter, ale hlas na druhém konci linky vesele zašvitoří:

„Mluvím s paní Mirou Anderssonovou? Volám ze společnosti J Transport, dostali jsme vaši objednávku na padesát stěhovacích krabic, můžeme je nechat u vás na zahradě?“

Poslední slova už Mira nevnímá. Vidí, jak kolegyně otevírá notebook, něco si čte a bledne jako stěna, a vzápětí Miře telefon pípne.

Peter vstane ze židle. Většina politiků ho neponíží podáním ruky, prostě jen odkrácejí. Ale jeden se zastaví a s falešnou velkodušností podotkne:

„Opravdu na mě udělalo dojem, Petere, čeho se vám na jaře povedlo s juniory dosáhnout. To bylo jedinečné, jak se kluci z našeho městečka postavili všem těm velikánům. Jen kdyby bývali... vyhráli. To mohlo být všechno... no, však víte.“

A Peter ví. Až moc dobře. Ve sportu, kde jsou pohádky o Popelce ohroženým druhem a kde všechny venkovské talenty vyluxují hokejová gymnázia velkých klubů, si Medvědin nejlepší hráče udržel a bojoval za své město. Došel až do finále, jenže to musel odehrát bez své největší hvězdy. Takže vyhrál... skoro. A to nestačí.

Medvědin je hokejové město, tady se výchova řídí heslem „tabulka nikdy nelže“. Buď jsi nejlepší, nebo jsi mezi těmi ostatními, a nejlepší nehledají omluvy, nýbrž způsoby, jak vyhrát. Všemi dostupnými prostředky a za každou cenu. Mluví se o „mentalitě vítěze“, protože vítěz v sobě má něco, co jiným chybí, mozek, který bere za hotovou věc, že se jeho majitel narodil proto, aby se stal hrdinou. Když se má zápas rozhodnout v posledních vteřinách, vítěz mlátí hokejkou o led a řve na spoluhráče, aby mu

přihráli, protože on o puk neprosí, on ho vyžaduje. Když tisíce lidí na tribuně řvou vestoje, všichni ostatní znejistí a couvnou, ale vítěz se řítí vpřed. To je mentalita, o které je řeč. Všichni sní o tom, že budou nejlepší, že v posledních napjatých vteřinách sezony vypálí poslední střelu, jenže je zoufale málo těch, kdo se k tomu odhodlají, když jde o... všechno. Tím se vítězové liší od ostatních.

Zhruba před dvaceti lety mělo medvědínské áčko šanci být nejlepší v zemi. Celou sezonu místní papouškovali jedno a totéž: „Medvědín proti všem!“ Novináři z velkých měst je analyzovali, dobře placení hráči soupeřů je podceňovali, jenže když pak přijeli do Medvědína, něco se stalo: poté co jejich autobus urazil ty stovky kilometrů doprostřed lesů, poté co vstoupili do zchátralé budovy a spatřili tribuny proměněné v křičící zelené stěny, obři se zachvěli. Ten rok stál zimní stadion jako hrad, pokaždé tam přišlo celé město a tým hrál se všemi jeho obyvateli v zádech. A bylo úplně fuk, jestli velké kluby měly víc peněz, protože hokej byl doma tady. „Medvědín proti všem.“

Jenže poslední zápas se hrál na ledě soupeře v hlavním městě. V závěrečných vteřinách dostal puk Peter Andersson. V tu chvíli daleko v lese, stovky kilometrů odtud, celé jedno město žilo a umíralo na jeho hokejce. Jak těsné jsou ve sportu rozdíly? Propast mezi elitou a těmi druhými je v hokeji astronomická, všechny miliony od televizí a sponzorů shrábne vítěz ligy a ostatní se musí naučit, že „vyhrává nejlepší“. Takže když tehdy Peterovi přihráli, šlo o víc než o střelu, o víc než o hru, šlo o šanci, že malé městečko skolí giganta. Jaký by to byl skvělý příběh. Na jeden večer, po všem tom marastu, kterým si lidé v lese procházeli, mohl Medvědín pocítit, že teď je řada na něm. Byla by to jedna z těch pohádek, díky kterým lidé sport milují: o tom, že největší a nejbohatší NE vždycky vyhrávají.

A tak Peter vystřelil. A minul. Jedno město zadrželo dech a pak ho nemohlo popadnout. Ozval se závěrečný hvizd, vyhrál soupeř a v další sezoně Medvědín sestoupil a do první ligy už se nikdy nevrátil.

Peter odešel do NHL, stal se z něj profesionál, jenže utrpěl zranění. Z kariéry se stal pouhý sen. Pak se vrátil do rodného města a navzdory očekávání tu vybudoval juniorský tým, který byl nejlepší v celé zemi. Skoro.

Politik ještě ve dveřích pokrčí rameny.

„Výhra všechno vyléčí, Petere.“

Klidně mohl říct na rovinu, co si myslí: „Ty nejsi vítěz, Petere. Protože vítěz vítězí. Podle toho se pozná.“ Vítěz vypálí poslední střelu. Vítěz nesměšuje to, co se děje na ledě, s tím, co se děje mimo něj. Vítěz by po policii nechtěl, aby před cestou na nejdůležitější zápas sezony vyvekla z autobusu hvězdu klubu. Vítěz ví, že první místo v tomhle městě vyléčí všechno, zatímco druhé nevyлéčí nic.

Politik ho neupřímně poplácá po rameni.

„Ale poslyšte, Petere, nechtěl byste to vnímat jako příležitost? Šanci vyzkoušet nějakou jinou práci? Trávit víc času s rodinou?“

Peter by ho nejradši poslal do prdele, ale místo toho úřad tiše opustí. Zahne za roh, zastaví se pod schody a skloní se nad keř. Když si je jistý, že ho nikdo z těch hajzlů nevidí, vyzvrací se.

Zazvoní mu telefon. Volá Mira. Dojde mu, že zvěst už se stihla rozšířit, ale prostě se nezmůže na to, aby hovor přijal. Nechce slyšet zklamání v manželčině hlase a bojí se, že ona by slyšela jeho pláč. Mira volá pořád dokola, dokud si Peter telefon nevypne. Když celý život žijete pro hokejový klub, pak už ani nevíte, kým jste vlastně bez něj. Peter nastoupí do auta a jede, volant svírá tak pevně, až mu zpod nehtů prýští krev.

V džípu sedí kdosi přespolní, tiše a vyčkávavě sleduje silnici zpoza slunečních brýlí, zhluboka potahuje z doutníku a kouř vyfukuje staženým okénkem. Džíp parkuje ve stínu pod stromy a je dost zrezavělý a nenápadný, aby si ho nikdo nevšiml. V přihrádce leží seznam jmen, „Peter Andersson“ v něm stojí na prvním místě. Když Peter nasedne do auta, vyrazí přespolní za ním.

6

*Když se nemají s kým poprat,
tak si někoho najdou*

Osmnáctiletý mladík v lese si sundá batoh, položí ho do trávy a vyleze na strom. V létě mu vlasy zesvětlyaly a kůže kolem vyte-
tovaného medvěda ztmavla, kluk se jmenuje Benjamin, ale tak
mu říká jen matka a sestry, pro všechny ostatní je Benji. Tohle
jméno jen zřídka kdy figuruje v příbězích o dobrém chování, už
od školky o něm lidé říkají, že skončí buď ve vězení, nebo na hřbi-
tově. V tomhle ohledu ho hokej zachránil i odsoudil, protože na
ledě ho obdivují díky vlastnostem, které se mimo něj považují za
vůbec nejhorší. Kevin byl hvězda, Benji ochránce. Bratři. Město
milovalo Kevinovy ruce, ale zbožňovalo Benjiho pěsti, a když
v Medvědině někdo utrousí starý vtip „šel jsem na rvačku a na-
jednou tam vypukl hokejový zápas“, má tím na mysli Benjiho.

Takže poté co byl Kevin obviněn ze znásilnění, město to šo-
kovalo, ale stejně tak ho šokovalo, když se Benji postavil na stra-
nu Mayi Anderssonové, proti svému bratrovi. Benji neodešel do
Hedu a zůstal v Medvědině. Benji Ovič se zachoval správně. Ale
k čemu mu to bylo? Jedna za druhou mu teď chodí výsměšné
eemesky od anonymních odesílatelů, všichni mu píšou, že jeho
klub je mrtvý. Vybral si špatně. Není nic. Před pár měsíci hrál po
boku nejlepšího kamaráda v jednom z nejlepších týmů země. Teď
sedí sám na stromě, kouří marihuanu a chystá se dát za pravdu
všem, kteří o něm pochybovali: „Ten kluk dřív či později ublíží
buď sobě, nebo někomu jinému.“

Pokaždé když se Mira během toho léta podívá na fotku Petera, Mayi a Lea, hrozně se stydí za to, že jen tady v práci si dovede namlouvat, že jsou vlastně celkem normální rodina. Že se všichni vnitřně neužírají a že v domě nevládne ticho, protože už nikdo nenachází slova.

Maya je poprosila, aby s ní o tom znásilnění už nemluvili, na začátku léta spolu takhle seděli v kuchyni a ona zcela nedramaticky řekla: „Já už se přes to potřebuju přenést.“ Peter s Mírou se pokusili usmát a kývnout, ale jejich pohledy se zaryly do parket. Musí ji podporovat, nemůžou přece dceru popadnout a zařvat na ni: „Ale MY to potřebujeme pořád omílat, my, tvoji rodiče, jsme vyděšení, opuštění a... sobečtí.“ Vždyť jsou, ne? Sobečtí.

Mira ví, že lidé nechápou, jak může chodit do práce nebo jak se Peter pořád ještě dokáže zajímat o hokej, ale po pravdě jim občas nic jiného, o co by se mohli zajímat, nezbyvá. Když se všechno ostatní zhroutí, často se vrhnete na to jediné, co máte pod kontrolou, uchýlíte se na jediné místo, kde ještě víte, co tam máte dělat. Všechno ostatní je příliš bolestivé. Takže jdete do práce a tam se schováte jako horolezec do záhrabu, když se přičene vánice.

Mira není naivní, ale je matka, snažila se dívat dopředu. Kevin je pryč, psychologka tvrdí, že Maya dělá ve zpracování traumatu pokroky, takže možná že všechno zase bude... v pořádku. Takhle si to Mira namlouvala. Peter se sejde s okresem, klub dostane potřebné peníze, všechno se... urovná.

Teď ale praští s telefonem stěhovací firmě, která jejím jménem obdržela objednávku na krabice. Přečte si esemesku. Je od novináře: „Sháníme vašeho manžela, aby se vyjádřil ke konkurzu na HC Medvědín.“ Další esemeska je od souseda a zní: „Vy se budete stěhovat?? To jsem nevěděl.“ V příloze je screenshot webové stránky realitní kanceláře, kde někdo nabízí dům Anderssonových k prodeji. S úplně čerstvými fotkami. Někdo jim dneska ráno vlezl na zahradu.

Mira volá Peterovi, ale ten to nebere. Ví, co se teď bude dít, jestli klub zanikne. Bude úplně jedno, čím je to vina, jistí lidé už